

GLAS SLOVENSKE KULTURNE AKCIJE

Leto IV - 18 VOCERO DE LA CULTURA ESLOVENA 30. 9. 1958

LINHARTOV "MATIČEK" OB DVEH JUBILEJIH

Štorija naše komedije je več ko preprosta, morda celo naivna, če jo merimo z merili moderne dramatike. Začarani krog, ki mu ni ne začetka ne kraja, ki se jenja, prav ko se je začel, pa začena spet, prav ko se je jenjal.

Sama ta dramatska nit komedije, ki ni naša, marveč jo je že pred Linhartom pogodil Beaumarchais v svojem Figaru po slovitem španskem vzorcu, bi pač ne opravičila dramatika Linhart, da jo je šel presajati na slovensko njivo. A Linhart je storil več, kot da jo je samo presadil: pomaknil se je za krepke korak naprej od svojega zares bledega in dokaj povprečnega francoskega vzornika. Prav v tem podvigu pa je njegova veličina, njegov veliki, nesporni pomen za ves poznejši razvoj slovenske dramatike. V tem tudi odlično spričevalo in izkaz njegove pristne teatarske genialnosti. Beaumarchaisovega Figaroja bi bil lahko takrat razen Linhart še kdo drugi poslovenil (res — samo poslovenil!). Saj ni bil Anton Tomaž edini med maloštevilnimi, ki so v tistih viharjih časih okrog revolucije francoskega meščanstva že nabirali prvo cvetje slovenske kulture in umetnosti. Ni pa mogoče trditi, da bi bil v tistih časih kdor koli zmožen iz Figaroja — ustvariti Matička! Radovljjski meščan Linhart je to storil: s samo to stvaritvijo — da ne omenjamo "Županove Micke" in vsega drugega njegovega literarno in kulturno plodnega dela, si je v slovenski dramatiki spontano postavil spomenik, ki mu ne bo odvzet, ki mu ga nikoli nihče zanihal ni in pred katerim mora vsakdo, ki mu je do zvestobe slovenski Taliji, priznati: Brez Linhart, bi slovenske dramatike, kakršna je, ne bilo! Odveč, nesmiselno in smešno, da so se v ponižani in razžaljeni domovini, ki bi jo Linhart "ki mar mu je slovenstvo", danes z žalostjo gledal, našli ljudje, ki na vse štiri vetrove trobentajo, da so šele oni odkrili Antona Tomaža ter mu priznali pravo ceno in približali "ljudstvu" njegavi pravi obraz. Stvorili so iz Linhart političnega revolucionarja in prekucua atomskega veka, prav kot so si svetohlinsko na svoj mednarodni prapor privesili visoka imena treh nespornih slovenskih pesniških genijev: Prešerna, Gregorčiča in Cankarja.

Linhartova in njegovega "Matička" visoka cena gre mimo in čez te priložnostne kričanje, ki so slovenstvo in slovensko kulturo zaslužili in vpregli v svoj politični voz, proti čemer je naš dramatik po pravici in gorenjsko krepko nastopil že v "Micki", a še vse bolj določno in vehementno v "Matičku". Linhartu je Beaumarchaisjev Figaro služil, da lahko prvi v slovenski govorici pribije zahtevo po enakopravnosti slovenstva in slovenščine. Ni bil in ne bi hotel biti revolucionar kakšne mednarodne ždanovščine, ki je bila njegovemu rodu še na vso srečo prihranjena, bil pa je eden izmed prvih slovenskih praporščakov za pravice in svobodo svojega naroda: prej kot za politično, za kulturno svobodo. S tem je izkazal resnično globino svojega iskrenega narodnega čutenja — on, sloven-ke matere in češko-nemškega očeta sin —, ki je petindvajsetleten "...steze popustil nemškega Parnasa, je pisal zgodbe kranjske star'ga časa...". V "Matičku" je Linhart izil sebe

(Dalje na 2 str.)

Budalo: S kmeti je pak celo velika težava. Da mu le količkaj na križem hodi, že ga zlodej v kresijo nese, že vpije: Pravica! Pravica! — Včasih smo mu leskovo pravico po hrbtu dali, pak je bilo.

Zmešnjava: To je pač res. Kmet je prevzetan ratal.

Budalo: Zdaj nam hočejo celo šolo napraviti. Ne vem, al bi se človek smejal, al' bi se jezil.

Matiček: Znam jezik brustiti kakor kak doktor. Svoje denarce bom lahko tako zapravil, mi ne bo nikoli treba pijavk najemati...

Zmešnjava: Častitljiva gosposka! Sicer vem, da se pravica po novih postavah ne sme drugače kakor po nemško iskati...

Matiček: Če je po kranjsko ne najdem, ji bom moral žvižgati. Zakaj nemško ne znam prav... Tak moj reverz po novih postavah morebiti ne velja?

Matiček: Ubogi možje! Vsi roge nosite, vsi! Razloček je samo ta, da eni ved', drugi pa ne... Skoraj bi jih bila tudi meni stavila: in s kom? Z baronom! Pri moji duši, ta mi je preneumen. Rajši službo pustim!... Al je kaj boljši kakor jaz? Vzemim mu denarje, zlahto, ime, potegni mu doli to prazno odejo in postavi ga tja, kakor je človek sam na sebi, tak ne bo vreden, da bi on meni služil!...

ANTON TOMAŽ LINHART
"Ta veseli dan ali Matiček se ženi"

SLOVENSKA KULT. AKCIJA

Gledališki odsek

Sobota dne 18. oktobra 1958

točno ob sedmih zvečer

Arroyo 909, Capital

(tam, kjer je bil gledališki večer
"Igralec v igri")

SLAVNOSTNA PREDSTAVA

T A V E S E L I D A N

ali

M A T I Č E K S E Ž E N I

Anton Tomaž Linhart

Sobota dne 25. oktobra 1958

ob sedmih zvečer

Dvorana Bullrich, Sarandí 41

Dvanajsti kulturni večer

Zgodovinski odsek

SLOVENSKE MEJE NA PARIŠKI MIROVNI KONFERENCI

L. 1919

Predavanje Frana Erjavca

SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA

Gledališki odsek

Sobota 18. oktobra 1958 ob sedmih zvečer na odru

kolegija Frančiškanskih misijonark Marijinih,

Arroyo 909, Capital

SLAVNOSTNA PREDSTAVA

ob 110. obletnici krstne predstave in 40 letnici osvoboditve

Anton Tomaž Linhart

T A V E S E L I D A N

ali

M A T I Č E K S E Ž E N I

naši večeri

KONCERT FRANJE GOLOB

Slovenska kulturna akcija je v svoj letošnji program mogla vključiti posebno prireditev: koncert Franje Golob. V Meddobju je ga. Anica Kralj objavila esej o umetniški poti velike slovenske pevke in s tem je bil podan lep uvod v prireditev, ki je bila 27. septembra 1958 v dvorani Colegio de Mujeres, Charcas 1155. Kakšen odmev je izzvala prireditev med Slovenci, je najlepše pokazala izredno velika udeležba ne samo rojakov, ampak tudi osebnosti iz tukajšnjega glasbenega sveta.

Koncert se je začel malo po 18. uri in je zajemal naslednji program: Rosa, Star vicino; F. Caccini, Dispiagate, guancie amate; Bottegari, Mi parto; Anonimo: La Pasion, Le dernier cri de Jesus; Beethoven, An die Hoffnung; Pavčič, Priplula je pomlad; Adamič, kot iz tihe, zabljenega kapele; Osana, Ne najdem domov, Zasuta usta; Osterc, štiri pesmi (Pričakovanje, Noči, Pesem dekleta, Pesem vdove); Škerjanc, Večerna impresija, Vizija. V drugem delu pa: Schumann: Widmung, Mondnacht; Brahms, Immer leiser wird mein Schlummer; Schubert, Der Doppelgänger; Respighi, Nebbie; Lopez Bucharédo, Si lo hallas; Borodin, Spies; Micka bi rada Jurka dobila (Štrifot), Cvetela sem ko rožica (Pavčič), Potkan ples (Pavčič).

Poslušalci so pevko pozdravili z velikim navdušenjem, ki je naraščalo od točke do točke in se res spremenilo v veliko umetnostno manifestacijo. Pevka je prejela več šopkov in je nazadnje dodala še tri točke. Večer je bil dogodek, ki bo ostal z bleščečimi črkami zapisan v kroniki slovenskega kulturnega življenja.

Na klavirju je spremljal prof. Jože Osana.

(Dalje s 1. str.)

vsega, vse svoje mišljenje, vse svoje srce: odmaknil se je od francoskega vzora tako zelo, da resnično težko danes govorimo sploh o Beaumarchaisovi predlogi, kot je dramatika samega pripomba k prvi izdaji komedije leta 1790. "...po ti francoski... obdelana", bolj izraz skromnosti, kot pa resnice. Vedel je prav gotovo že Linhart, in vemo, pa tudi ugotovljamo prav danes z vso gotovostjo: "Matiček" je samonikla slovenska komedija, prva in zares izvirna, ki je do danes Slovenci še nismo posekali! Ne le zaradi tistih sedemnajstih docela Linhartovih prizorov, ki so v nji in ki jih zastoj iščeš v francoskem in španskem izvirniku, tudi ne zaradi ustvaritve nekaterih docela novih oseb, ki jih ni pri Špancu, ni pri Francozu ne najdeš, marveč predvsem zato, ker je Linhart z Matičkom, baronom in vsemi osebami, ki v komediji nastopajo, ustvaril docela nove like, slovenske ljudi — ne Francoze, ki slovensko govorijo! — ki slovensko mislijo, čutijo, se po naše ljubijo, zbadajo in vsi družno, četudi po različnih poteh slovensko problematiko rešujejo. Linhart je daleč od Beaumarchaisa s svojimi slovenskimi liki: Francoz se oklepa izključno meščanov, njegova komedija je udarec nastopajočega meščanstva na odmirajoče plemstvo. Linhartovi ljudje v komediji pa so naši ljudje: naši kmetje in podeželska gospoda. Zahteva našega naroda že v tistih časih po svobodi slovenske govorice in kulture, po narodni enakopravnosti z drugimi, četudi večjimi in silnejšimi narodi. Da to drži, izkazuje tudi poznejša Prešeren-Smoletova priredba besedila, ki vključuje v znamenitem Matičkovem zagovoru pred graščinsko sodnijo tudi zahtevo po slovenski univerzi! Nikjer v Linhartovem "Matičku" ne najdeš mesta, ki bi vsaj namigavalo na kak razredni boj. Pač pa je prepolno mest, ki govorijo o zahtevi po narodni svobodi in obrambi pravic malega, zatiranega naroda. Zato in nič za drugo je cenzura

obrazi in obzorja

OB KONCERTU FRANJE GOLOB

Visoka starinska dvorana na Charcas 1155 je že spet v temi. Zadnji koraki odhajajočih so utihnili, z njimi so odšle melodije, ki so še pred nekaj minutami trepetale v temi nad kakor okameneli mi poslušalci. Težke žametne zavese že ne branijo več šumu iz ceste v dvorano, zdaj tudi one trudno počivajo. Čas med osemnajsto in dvajseto uro zadnje sobote že spada v vrsto nepozabnih spominov.

Pa tudi v zgodovino slovenskega kulturnega življenja v tujini.

Italijanski, nemški, ruski in argentinski avtorji so z deli raznih dob in različnih slogov in v različni zvočnosti in pevnosti jezikov zgradili večerni spored. Vendar je slovenski del, ki je prevladoval — petnajst naših umetnih in narodnih pesmi smo čuli — dal svojsko sliko: vsem menjavajočim se tonom in razpoloženjem je naša umetnica dala mero, moč in težo, kakor so jo mogli slutiti samo še skladatelji teh del, v trenutku njih spočetja.

"Ob vsaki zapeti pesmi je imel človek občutek, da jo je skladatelj napisal prav za Franjo Golobovo."

Če bi bil glasbeni kritik, bi s tem stavkom končal svojo oceno in mislim, da je to največ, kar more nekdo napisati o interpretacijskih zmožnostih nekega pevca.

Arhitektura, pravijo, je okamenela glasba. Ali pa ni potemtakem petje oživel, v glas spremenjeno, slikarstvo: glas resničnega umetnika da vsaki pesmi posebno barvo.

O prepričljivosti in umetniški sili naše pevke:

Obrazi ljudi v zatamnjeni dvorani. Posebno obrazi tistih, ki so stopili vanjo z nezaupanjem do "velike umetnosti".

še za Linhartovih let prepovedala uprizoritev "Ta veselega dne", zato tudi črtala po cele prizore in druge trdo okrnila v prvi tiskani izdaji 1790. Zaradi očitne in za takratne jožefinske divje cenzorje le preveč očitne — slovenske, in samo slovenske miselnosti!

Linhartova komedija ima tedaj velik in nesporen ne le dramaturški, marveč nič manj tudi narodno etični pomen za naše dni. Posebej še za takšen slovesni praznik, kot je prav 40 letnica naše narodne osvoboditve, ki nam je prišla sedemdeset let po krstni predstavi na slovenskem diletantskem odru v Novem mestu (6. januarja 1848). V revolucionarnem letu 1848., še pred marcem mesecem tedaj, smo Slovenci v gledališču že doživeli svojo narodno revolucijo, ko so Novomeščani prvič na odrskih deskah iz zgolj mrtve črke Linhartove tiskane izdaje leta 1790. oži-

Kako je bil nenadoma otipljiv nevidni most med svetlim in temno dvorano. Pa naj je z odr "Pojdem u rute" ali Bottičeva "Mi parto", nikdar slišana in v nerazumljivem jeziku peta "La Pasion", ali pa pesem, ki se je človek sploh še iz materinih ust.

Kadar neko pesnik nas je prevzel, začno prepevati po ulicah, igrati z lajnami pod okni, go pri radijskih lajah — je težko, da se nam ne bi lepota, najsi je še tako lepota, ki smo jo sami neštetokrat slišali, a se nam zdijo izaro" na tem večerju nekaj skoraj že povsem novega, po nami naredil majhno čudež.

Kamenček lepote je lep sam po sebi. Kamenček lepote je lep sam po sebi. Toda kakor se med seboj zlivajo njih obliki, ki se uveljavijo med seboj v celoto, morejo dati mozaika.

Z lepoto posameznih pesmi in celotnega večera je ena

Sramovati se sva vrlin, namesto jih uporabljati zase. Treba, je prav ta po nepotrebnem razdi z narodom in svo lastnino.

V domovini kažem vicarskim turistom doma izdelane ur ameriškim potnikom doma zgrajeno avtomobile... Za našo pesem, ki je lepota ne more imeti noben narod — kaj smo storili?

Vemo, da so Povi "Mladi junaki" na berlinski olimpijski pomislili, da je škerjančeva "Vizija" pretresla poslušalce v dvorani katoliške goli kontinenta.

Ali je kak poslanik v svetu storil toliko za spoznanje Slovencev, kakor naša pevka s petjem slovenskih pesmi?

Osterc je bil srečen človek. Imeti za podlogo štiri pesmi, kakor so Gradnikove... in imeti pevko, ki je pesnikove besede in skladateljeve melodije znala ujeti v celoto...

Nismo vedeli, kako je našo pevko spremljal Jože Osana v La Plati, da je nek tukajšnji kritik mogel napisati: "Nehote nam je dal tudi uro pouka o visoko kvalitetnem spremljanju."

Po sobotnem večeru vemo.

Listi iz kronike o delu Slovenske kulturne akcije bodo o tem večeru vedno imeli poseben čar.

So dogodki v kulturnem življenju, ko neka organizacija dá poudarek, blesk, važnost neki prireditvi, izdaji knjige, ampak so tudi kulturni dogodki, ko prireditev dá večjo važnost organizaciji.

Naš sobotni večer je brez dvoma eden takih večerov v življenju Kulturne akcije.

Slovenski program na šestnajstih straneh, izdan za ta večer, je bil nekaj novega. Oglaševalci so razumeli vrednost tega večera in so k izidu knjižice pripomogli. A še važnejši — čeprav drobnejši in manj številnim namenjen — je bil osemstranski program v španščini, ki je poleg pevkinega življenjepisa prinesel tudi življenjepise Adamiča, Osane, Osterca, Paciča, Škerjanc in Štritofa ter kratke prevode Murna, Gregorčiča, Balantiča, Gradnika, Grudna, Karlina ter slovenskih narodnih, ki so bile ta večer zapete.

Argentinski časopisi so prejeli te programe. A tudi mnogim med nami v dvorani so tukaj — daleč od doma — povedali kako novost.

Z. S.

zmagujejo za resnično narodno svobodo in kulturo svojega naroda!

Kdaj bolj kot prav za oba ta slovesna praznika veljajo Prešernove besede na Linhartovem nagrobniku:

Stežé popustil nemškega Parnasa, je pisal zgodbe kranjske star'ga časa. Komu Mašček, Micka, hči župana, ki mar mu je slovenstvo, nista znana? Slavile, dokler mrtvi se zbudijo, domača bosta ga Talija, Klijo!

—nj.

odmevi

"Argentinisches Tageblatt" je prinesel o koncertu Franje Golob poročilo svojega kritika G. K. (št. 29., sept. 1958). Med drugim pravi:

"V Colegio de Mujeres smo poslušali koncert slovenske mezzosopranistke Franje Golob, ki nima za seboj samo mnogo uspehov kot operna in koncertna pevka v svoji jugoslovanski domovini, ampak more gledati tudi na mnogo dragocenih sodelovanj pri oratorijih in na koncertnih večerih v Argentini; prav pred kratkim smo imeli priliko prepričati se, da je Franja Golob, ki se je začasno umaknila nekoliko v ozadje, v tem letu zopet glasovno dobro razpoložena: njen organ, ki po obvladanju naravnost ogromnega sporeda ni kazal nobenih znakov utrujenosti, je mehak, izravn in zlasti v srednji legi poln lepih oblikovalnih sposobnosti.

Zelo pisan in prepleten program je obsegal pesmi v italijanskem, francoskem, nemškem, španskem, ruskem in slovenskem jeziku — vse podano v različni jasni izgovorjavi. Nemški kulturni krog so predstavljala dela Beethovna, Schumanna, Brahmsa in Schuberta, vendar so glavni del sporeda tvorili jugoslovanski komponisti in bilo je zanimivo spoznati dela Emila Adamiča, Slavka Osterca, Jožeta Pavčiča, L. M. Škerjanc, Nika Štritofa, prav tako pa tudi spremljevalca večera Jožeta Osane; izvajane koncertne in narodne pesmi so bile deloma moderne izpeljave, deloma v romantičnih vodah in vse skozi polne občutja; vendar se je treba vprašati, ali je jugoslovanski glasbeni zaklad poln samo temnih, turbnih razpoloženj — sicer je bilo isto tudi pri drugih točkah sporeda — in le redko so ga prekinili lahkotnejši motivi; najbrž se ne motimo v domnevi, da odgovarja to stališče manj značaju naroda kot pa umetnice.

Jože Osana, čigar skladba "Ne najdem domov" se odlikuje po lirčni milini, je bil Franji Golob občutja poln in diskreten spremljevalec pri klavirju; njegova spremljava je bila ponekod celo prediskretna, kajti "občutje bolečine" v Schubertovem "Doppelgängerju" — da navedemo samo en primer — terja vsekako močnejše nastopanje klavirja.

Franja Golob in Jože Osana sta žela bogat in dolgotrajen aplavz in se je zaključil z nekaterimi dodatnimi točkami."

"Mladika" (II; št. 6), revija, ki izhaja v Trstu, prinaša kritično poročilo o zaključnem zvezku Meddobja lanskega letnika in o četrti knjigi Vrednot. V uvodu ugotavlja:

"Že tri leta se kulturnemu delu v Argentini najbolj načrtno in vsestransko posveča Slovenska kulturna akcija. Izdaja revijo Meddobje in znanstveni zbornik Vrednote in razne leposlovne knjige, prireja predavanja, gledališke predstave, koncerte, slikarske razstave, razpisuje in podeljuje literarne nagrade. Moči ji daje idealizem, spodbuja jo zavest, da se je moč v tujem okolju narodnostno ohraniti samo z organizirano kulturno dejavnostjo."

Vsebinske posameznih prispevkov je podrobno obdelana. Zaključuje pa z ugotovitvijo: "Naša emigracija mora težiti predvsem po kvaliteti kulturnega dela, saj vemo, s kolikimi upi spremljajo njeno delo Slovenci v totalitarni državi." Oceno je napisal F. Gomilšek.

kronika

• **PREDAVANJE O HISTORIZMU.** V četrtek, 11. septembra je imel predavanje v Instituto de Extensión Universitaria na Pravni fakulteti buenosaireske državne univerze dr. Milan Komar o temi "Človek in zgodovina". Predavatelj je kritično prikazal razna pojmovanja človekove zgodovinskosti ter pokazal miselno plitvost relativističnega historizma.

Številno občinstvo, med katerimi so bili akademiki vseh fakultet, je predavanje nagradilo z živahnim ploskanjem.

Predavanje bo izšlo skupaj z drugimi referati humanistično-filozofskega tečaja v posebni brošuri.

dcma in po svetu

• Umrli je v Ljubljani univ. prof. dr. Izidor Cankar, umetnostni zgodovinar. Kot avtor knjige "Obiski" je bil začetnik modernega eseja, z romanom "S poti" pa je nakazal novo smer v slovenski literaturi.

• Glavno nagrado za grafiko je na Bienali v Benetkah prejel slovenski tržaški slikar Lojze Spacal. Na jesen bo razstavljal v eni glavnih rimskih galerij in se bo udeležil tudi raznih razstav v Nemčiji.

• Tržaški slovenski pisatelj Alojzij Rebula piše nov roman o problemih slovenskega izobraženca na Tržaškem.

• Novi pesniški zbirki napovedujeta v Ljubljani Tit Vidmar in Slavko Jug. Slavko Jug bo izdal zbirko "Zelena tišina" pri založbi Obzorja v Mariboru.

• V Düsseldorfu je bila premiera Besov, ki jih je po romanu Dostojevskega za oder priredil italijanski dramatik Diego Fabbri.

• Mariborska založba Obzorja pripravlja izdajo druge postumne knjige primarija dr. Černiča "Vejavica". Prva knjiga je bila "Slovenski zdravstveni besednjak". Knjigo je avtor sestavil nedolgo pred svojo smrtjo. Dr. Černič je s svojim delom temeljito poslovenil zdravstveno terminologijo in s tem obogatil slovenski besedni zaklad.

• Ruski pisec Boris Pasternak je svoje zadnje delo "Doktor Živagov" izdal v italijanščini v Milanu. V Sovjetski zvezi najbrž knjiga nikdar ne bo izšla. Pač pa napovedujejo prevod knjige v Ljubljani.

• Zdruga katoliških duhovnikov FLRJ je prejela dovoljenje, da je izdala molitvenik. Nosi naslov: V občestvu združeni, molitvenik za občestveno in zasebno rabo. Tiskal ga je Umetniški zavod za litografijo in obsega 320 strani s slika-

SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA

Gledališki odsek

Sobota 18. oktobra 1958, točno ob sedmih zvečer
na odru kolegija Frančiškank misijonark Marijinih
Arroyo 909, Capital

SLAVNOSTNA PREDSTAVA

ob 110 letnici krstne predstave in 40 letnici osvoboditve
slovenskega naroda

Anton Tomaz Linhart

Ta veseli dan

ali

Matiček se ženi

Ena komedija v pet aktih

Igrajo članice in člani Gledališkega odseka, gostje
in pevski zbor iz San Martina

Režiser: Nikolaj Jelečnik

Scenograf: arh. Marijan Eiletz

Glasba, po motivih W. A. Mozarta: prof. Lojze Geržinič

Dirigent zbora: Vinko Klemenčič

Vstopnice po \$ 20.— in \$ 15.— so v predprodaji v pisarni Slov. kult. akcije, Alvarado 350, Ramos Mejía; v Dušnopastirski pisarni, Ramón Falcón 4158, Capital; v trgovini "Vesna", Bolívar 595, Ramos Mejía in pri članih odseka. Pol ure pred predstavo pa pri blagajni pred vhodom v dvorano.

mi. Naklada je smela znašati 2000 izvodov.

• Leta 1938 je v Jugoslaviji izšlo 1057 knjig in brošur, za leto 1955 pa so ugotovili, da je izšlo 5105 knjig in brošur. Podatki za leto 1957 bodo pokazali — tako menijo — da je knjižna proizvodnja presegla ono pred vojno vsaj šestkratno. Največ tiska pa še vedno izhaja v Sloveniji in bodo statistike najbrž pokazale, da je napredek v primeri z letom 1938 še večji. Ta porast v veliki meri narekuje položaj tiskarske industrije, v kateri bi nastopila brezposelnost, ako bi založbe svojo delavnost morale omejiti. Prve znake krize so morali lansko leto odpraviti na ta način, da so izvedli fuzijo dveh velikih založb: Slovenski knjižni zavod se je vključil v Državno založbo za Slovenijo.

• Mohorjeva družba v Celju naznanja, da bo izdala pesniško zbirko Antona Vodnika: Glas tišine. Zbirka bo prinesla pesmi, ki so nastale v letih 1952-1957 in predstavlja žetev enega najvidnejših sodobnih lirikov. Obsega šest ciklusov, katerih vsak predstavlja motivno celoto. Letos poteče pet-

deset let, odkar je postal Pregelj sodrudenik Mohorjeve družbe. Zato bo založba izdala izbor njegovih povesti, novel in črtic pod naslovom Povesti in novele.

• Na letošnji Bienali v Benetkah sta zastopala slovensko umetnost iz domovine slikar Gabrijel Stupica in kipar Drago Tršar.

• Mladinska založba v Ljubljani je podelila devetih svoje nagrade za leto 1957. V žiriji so bili književniki Matej Bor, Peter Levec, Filip Kumbatovič, Ivan Potrč — v likovni (za opremo in ilustracije) France Mihelič, dr. Stane Mikuš, Gabrijel Stupica — za publikacije poljudnoznanstvenega značaja pa so bili v žiriji Lavo Čermelj, Svetozar Ilešič in Jovan Hadži. Prvo nagrado je prejel pisatelj Lojze Zupanc za zbirko ljudskih pravljic "Povodni mož v Savinji" (100 000 din), Marij Pregelj za ilustracije v knjigi Jacka Londona Beli ocnjak (50 000 din) in Melita Vovkova za ilustracije knjige Milana Šege Zgode in nezgode kraljevega dvora (50 000 din), prof. Miroslav Zein je dobil 50 000 din nagrade za knjigo "Iz življenja sesalcev".